VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Pääministeri Juha Sipilä

Eduskunnan tarkastusvaliokunta 6.6.2017

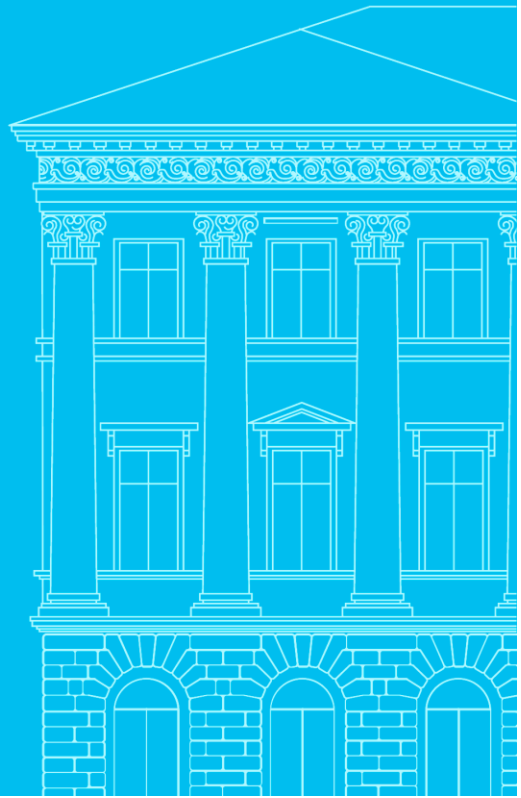

Visio: Suomi 2025
– yhdessä rakennettu
Työllisyys ja kilpailukyky
Osaaminen ja koulutus
Hyvinvointi ja terveys
Biotalous ja puhtaat ratkaisut
Digitalisaatio, kokeilut, normit
TILANNEKUVA
Turvallinen Suomi
Uudistuva Suomi
Kestävän talouden Suomi
Suomi osana Eurooppaa

Kestävyysvaje hoidetaan säästöillä, reformeilla ja kasvulla

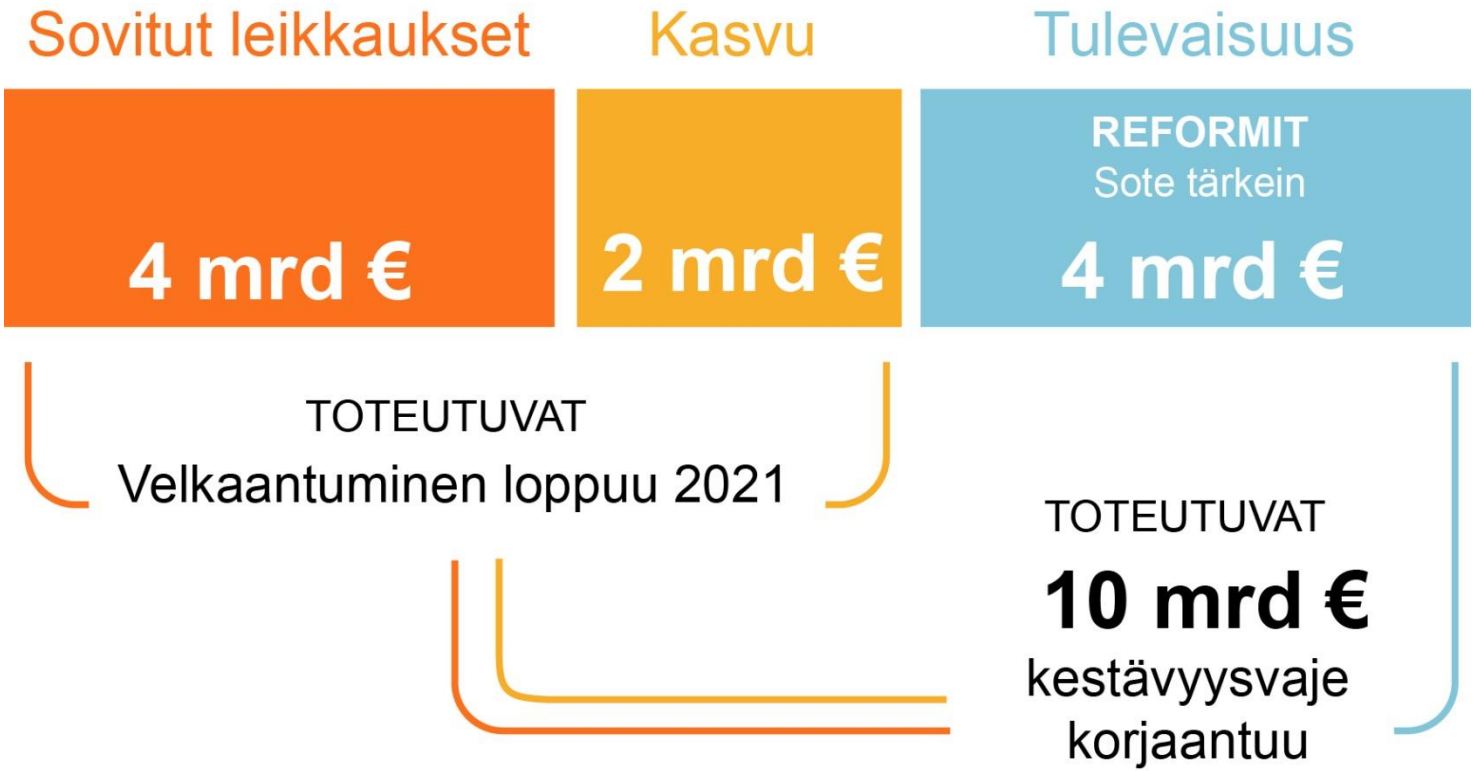

Kärkihankkeet
– toimeenpanon varmistaminen

- Hallituksella on prosessi toimeenpanon seurantaan
- Hallitus kokoontuu kahden viikon välein strategiaistuntoihin, joissa tarkastellaan toimien etenemistä ja tavoitteiden toteutumista
- 2015 perustettu hallituksen strategiasihteeristö huolehtii seurannan koordinoinnista

- Keväällä tarkistettu *Hallituksen toimintasuunnitelma 2017–2019* kokoaa myös kärkihankkeiden tähänastisia saavutuksia
- Teille on jaettu kooste kärkihankkeiden aikatauluetapeista, joista näette yleiskuvan

Muuta

- Kilpailukykysopimus; lukuisia työllisyyttä kohentavia toimia, esimerkiksi työttömyysturvauudistus
- Ammatillisen koulutuksen reformin HE annettu
- Perustulokokeilu on käynnistynyt
- Kansallinen energia- ja ilmastostrategia 2030

- Norminpurkutalkoissa yli 200 normin osalta muutoksia. Esimerkiksi:
  - kauppojen aukioloajat
  - uudenlaisten kulkuvälineiden mahdollistaminen
  - yritysten työllistämiskynnyksen alentaminen
  - viranomaismenettelyjen keventäminen
- HE:t SOTE- ja maakuntauudistuksesta sekä valinnanvapaudesta on annettu.

Julkisten palveluiden digitalisaation edistyminen

- Kansallisen palveluarkkitehtuurin *(KaPa)* palvelut ovat käytössä ja niiden käyttö laajenee. Palvelut luovat lakisääteisen pohjan myös maakuntien ICT-ratkaisuille.

- Tänä vuonna käyttöön tulevat sähköiset valtakirjat puolesta asiointiin sekä syksyllä julkaistaan uusi *Suomi.fi* -verkkopalvelu kansalaisille ja yrityksille.

- Julkaisuun liittyy laaja tiedotuskampanja kansalaisille.

Julkisten palveluiden digitalisaation edistyminen

- Osana hallitusohjelmaa on rahoitettu 100M€:n määrärahalla strategisesti merkittäviä, asiakaskeskeisiä digitalisointihankkeita. Esimerkiksi:
  - tulorekisteri
  - rakennettu ympäristö
  - valtion avustukset
  - paikkatiedot
  - asunto-osakerekisteri

- Yhteisen tiedon hyödyntämiseksi on käyty läpi tiedon hallintaa ja käyttöä koskevan lainsäädännön nykytilaa. HE annetaan keväällä 2018.

- Uusi ohjaus- ja investointimalli tulee käyttöön vuoden 2018 alussa. Se mahdollistaa poikkihallinnollisten digitalisaatiohankkeiden sujuvamman rahoituksen ja toimeenpanon.

Sote -digitalisaatio maakunnassa -visio

SoteICT -palvelukeskusyhtiö: tehtäväala

SOTE-ICT:n vastuut ja aikataulut

- Sote- ja maakuntauudistuksen digitalisaation VM:n ja STM:n ohjaamat hankkeet kootaan hankesalkuksi, joka rahoitetaan kokonaisuutena
  (yht. 1,5 Mrd vv. 2018 – 2024)
- Poliittinen ohjaus reformiministeriryhmässä
  - **Anu Vehviläinen** *(kokonaisuus)*
  - **Juha Rehula**
    (sote-toimialasidonnaiset tietojärjestelmät)

- Toimeenpanosta vastaa projektinjohtajana toimiva VM:n hallintopolitikan alivaltiosihteeri.
- Eteneminen vaiheittain
- Maakuntien yhteinen ICT-palvelukeskus käynnistyy kesällä 2017
- Maksatuksen kansalliset ICT-ratkaisut eivät valmistu ainakaan kaikilta osin ennen valinnanvapauspilottien käynnistymistä kevätkaudella 2018.

Mikä muuttuu omistajaohjauksessa

1. Pääomia irrotetaan uuden synnyttämiseksi
2. Kehitysyhtiö uudistamisen työkaluksi
3. Omistajaohjauksen tueksi parlamentaarisesti valittu neuvottelukunta
4. Strategisen intressin turvaamiseen uusi omistusraja (**33,4%**)
5. Omistusrajoihin muutoksia
6. Yhteiskuntavastuu perusarvoksi
7. Pörssiyhtiöiden johtoa ja henkilöstöä kannustetaan omistamiseen
8. Yritysjohdon irtisanomiskorvaukset puolitetaan

TrV kannanotto – Omistajaohjaus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja antaa riskien hallintaa koskevan yleisen ohjeistuksen valtio-omisteisille yhtiöille.

- Omistajaohjausosasto kartoitti riskienhallintaohjeiden tilaa valtio-omisteisten yhtiöiden keskuudessa keväällä 2017.
- Yleishavainto oli, että yhtiöillä on riskienhallintaohjeet. Tämä on osakeyhtiölain ja hallituksen sekä johdon huolellisuusvelvoitteiden mukaista.
- Syksyllä 2017 omistajaohjausosasto analysoi riskienhallintaohjeistukset ja tekee maan hallitukselle ehdotuksen siitä, kuinka asiassa pitäisi edetä.
- Parlamentaarinen neuvottelukunta tarkastelee syksyllä

TrV kannanotto – Omistajaohjaus

Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkentaa valtion omistajaohjauksen toimintaperiaatteita erityisesti valtion kokonaan omistamissa yhtiöissä vuoden 2017 loppuun mennessä.

- Omistajapoliittinen periaatepäätös tehtiin **13.5.2016.** Siinä määritellään valtion omistajaohjauksen toimintaperiaatteet.
- Periaatepäätöksen mukaisesti omistajaohjauksen keskittämistä jatketaan. Vastuu regulaatiosta ja omistajuudesta pidetään erillään.

- **15.9.2016** talpo käsitteli Solidiumin uuden toimiohjeen.
- **29.12.2016** valtioneuvosto antoi Vaken toimiohjeen.
- OO-yksikköä pyydetty tarkistamaan ohjeistusta, jota parlamentaarinen neuvottelukunta tarkastelee syksyllä

Eduskunnan lausumat ja kannanotot

- Ministeriöt panevat lausumat ja kannanotot toimeen varsin hyvin.

- Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkasti eduskunnan lausumien toimeenpanoa *(raportti julkaistiin 2/2014)* ja totesi tuolloin toimeenpanon olevan lähtökohtaisesti hyvällä tasolla.

- Saavutetusta hyvästä tasosta on pidetty kiinni.

Edk kannanotto
– harmaa talous

- Kansallinen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategia 2016–2020 hyväksyttiin huhtikuussa 2016.
- Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelma 2016–2020 hyväksyttiin kesäkuussa 2016.
- Toimenpideohjelmassa on 20 hanketta.

Edk kannanotto
– harmaa talous

Harmaan talouden torjunnan toimenpideohjelma

- Tulorekisteri tullaan ottamaan käyttöön vuonna 2019.
- Harmaan talouden tilannekuva-toiminto otetaan käyttöön tänä vuonna.
- Viranomaisten välistä tietojenvaihtoa kehitetään. Muun muassa velvoitteidenhoitoselvitysten käyttöalaa laajennetaan.
- Useita selvityshankkeita käynnissä.

Edk kannanotto
– rakennusten kosteus- ja homeongelmat

- Hallitus katsoo, että kaikki kirjelmän mukaiset kohdat on toteutettu.
- Toimenpiteiden toteutuksesta on raportoitu vuosittain hallituksen vuosikertomusten yhteydessä.
- Viimeisimmässä seurantakatsauksessa *(5/2017)*, ministeriöt toteavat, että niiden hallinnonalaan kuuluvat kirjelmän mukaiset toimenpiteet on toteutettu.

- Toimenpiteiden toteutukseen ovat osallistuneet:
  - oikeusministeriö
  - opetus- ja kulttuuriministeriö
  - sosiaali- ja terveysministeriö
  - työ- ja elinkeinoministeriö
  - sekä valtiovarainministeriö
  - ympäristöministeriön osallistuessa ja koordinoidessa toteutusta

Edk kannanotto
– rakennusten kosteus- ja homeongelmat

- Ongelmakokonaisuus on yhteiskunnan hyvinvoinnin ja talouden kannalta merkittävä.
- Hallitus seuraa jatkossa toteutettujen toimien vaikuttavuutta sekä arvioi yhdessä ministeriöiden kanssa uusien toimien tarvetta.
- Pääministeri on kutsunut koolle parlamentaarisen keskustelu-tilaisuuden **9.6.2017** sisäilma-ongelmien ennaltaehkäisystä ja tarvittavista jatkotoimista.

Valtioneuvoston työskentelyn kehittäminen Tiitisen työryhmän esitysten pohjalta

- Ei ehdotusta rakenteellisesta muutoksesta valtioneuvostoon (*vrt. Ruotsin malli*), yhteistyö ja yhteiset toimintatavat ovat keskeistä.
- Kansliapäälliköiden aseman ja tehtävien tarkempi säätäminen, KP-kokousten roolin vahvistaminen.
- Henkilöstön liikkuvuuden edistäminen ja yhteinen palkkausjärjestelmä
- Yhteensopivien tietojärjestelmien käyttöönotto valtioneuvostossa ja ministeriöissä

Valtioneuvoston työskentelyn kehittäminen Tiitisen työryhmän esitysten pohjalta

- Prosessin osalta asia etenee siten, että eduskuntaryhmillä on **31.5.** saakka mahdollisuus esittää kommentteja Tiitisen työryhmän esityksiin. Kaikkia kommentteja ei ole kuitenkaan vielä saatu **2.6.** mennessä.
- Toimintatapojen uudistamisen ministeriryhmä käy *Parannetaan johtamista ja toimeenpanoa* -kärkihankkeen kokonaisuutta läpi **21.6.** olevassa kokouksessa.
- Hallituspuolueiden ministeriryhmille on varattu mahdollisuus esittää kommenttejansa koko kärkihankkeen etenemiseen hallituksen strategiaistunnossa **22.5**. käydyn evästyskeskustelun pohjalta.